

دانشگاه علوم پزشکی

و خدمات بهداشتی، درمانی استان اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجه دکترای تخصصی

رشته جراحی زنان و زایمان

عنوان:

بررسی مقایسه ای اثر بخشی پاراستامول و پتیدین در کاهش درد زایمان در زنان مراجعه کننده به بیمارستان علوی اردبیل

اساتید راهنما:

دکتر نوشین مبارکی

دکتر فریبا کهنومی اقدم

استاد مشاور :

دکتر فیروز امانی

نگارش:

دکتر فرناز انعام زاده

بهار 1397

شماره پایان نامه:

097

IRCT No:
IRCT20150808023559N17

تقدیم به مادر عزیزتر از جانم

که یادش در تمامی لحظات زندگیم جاریست

تقدیم به پدر مهربانم

که در لحظات سختی همیشه پشتیبانم بوده.

تقدیم به همسر فداکاراهم

که هر چه دلرم از اوضت و عاشقانه دوستش دارم

سپاسگزاری

سپاس بی کران پروردگار یکتا را که هستی مان بخشد و به طرق علم و
دانش رهنمونمان شد و به هم نشینی رهروان علم و دانش مفتخرمان
نمود و خوش چینی از علم و معرفت را روزیمان ساخت...

سپاس می دارم زحمات استادان گرانقدرم
دکتر نوشین مبارکی، دکتر فریبا کهنموبی اقدم و
دکتر فیروز امانی

را که علاوه بر آموزش علم پزشکی، منش زندگی و مسیر
بهتر زیستن را به من آموخته اند و با نکته های دلایل و گفته
های ارزشمندانه صحیفه های سخن را علم پرور نمودند و
همواره راهنمای راه گشای من در اتمام و اكمال پایان نامه
بوده اند؛ این پایان نامه را در کمال امتنان و افتخار به ایشان
تقدیم می نمایم.

و تمامی بیمارانی که طب را بر بالینشان
آموختم...

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول: طرح تحقیق

Error! Bookmark not defined.	1-1 مقدمه .....
Error! Bookmark not defined.	2-1 بیان مسئله .....
Error! Bookmark not defined.	3-1 تعریف واژه های کلیدی: .....
Error! Bookmark not defined.	4-1 اهداف .....
Error! Bookmark not defined.	5-1 فرضیات و سوالات تحقیق.....

فصل دوم : پیشینه تحقیق

Error! Bookmark not defined.	1-2-1 مبانی نظری .....
Error! Bookmark not defined.	2-2 زایمان و درد زایمان .....
Error! Bookmark not defined.	1-2-2 فرایند زایمان .....
Error! Bookmark not defined.	2-2-2 طول و مدت زایمان .....
Error! Bookmark not defined.	2-2-3 آناتومی درد زایمان .....
Error! Bookmark not defined.	2-2-4 فرایند درد زایمانی .....
Error! Bookmark not defined.	2-2-5 اثرات درد زایمان در تنفس مادر .....
Error! Bookmark not defined.	2-2-6 اثرات نوروآندوکرین درد زایمان .....
Error! Bookmark not defined.	2-2-7 اثرات قلبی عروقی درد زایمان .....
Error! Bookmark not defined.	2-2-8 اثرات درد زایمان در جنین .....
Error! Bookmark not defined.	2-3 زایمان طبیعی بدون درد .....
Error! Bookmark not defined.	2-3-1 روش های غیر دارویی .....
Error! Bookmark not defined.	2-3-2 روش های دارویی .....
Error! Bookmark not defined.	2-4 انتخاب ضددردها .....
Error! Bookmark not defined.	2-5 پتیدین .....
Error! Bookmark not defined.	2-6 پاراستامول .....
Error! Bookmark not defined.	2-7 مطالعات مشابه .....

فصل سوم: شیوه اجرای طرح

Error! Bookmark not defined.	1-3 نوع مطالعه
Error! Bookmark not defined.	2-3 زمان انجام مطالعه
Error! Bookmark not defined.	3-3 محیط پژوهش
Error! Bookmark not defined.	4-3 جمعیت مورد مطالعه و حجم نمونه
Error! Bookmark not defined.	5-3 روش گردآوری اطلاعات
Error! Bookmark not defined.	6-3 معیار ورود
Error! Bookmark not defined.	7-3 معیار خروج
Error! Bookmark not defined.	8-3 ملاحظات اخلاقی
Error! Bookmark not defined.	9-3 محدودیت مطالعه
Error! Bookmark not defined.	10-3 روش تجزیه و تحلیل داده ها و بررسی آماری
Error! Bookmark not defined.	11-3 متغیر های مطالعه

فصل چهارم : نتایج

Error! Bookmark not defined.	1-4 سن بیماران
Error! Bookmark not defined.	2-4 سن بارداری
Error! Bookmark not defined.	3-4 سطح تحصیلات بیماران
Error! Bookmark not defined.	4-4 سنجهش شدت درد بین دو گروه
Error! Bookmark not defined.	5-4 انقباض های رحمی
Error! Bookmark not defined.	6-4 فاصله و طول انقباض های رحمی
Error! Bookmark not defined.	7-4 عوارض جانبی دارو در بیماران
Error! Bookmark not defined.	8-4 آپگار نوزادان
Error! Bookmark not defined.	9-4 FHR (تعداد ضربان قلب جنین)
Error! Bookmark not defined.	10-4 علایم حیاتی مادر

فصل پنجم : بحث و نتیجه گیری

Error! Bookmark not defined.	1-5 بحث
Error! Bookmark not defined.	2-5 نتیجه گیری

Error! Bookmark not defined. ..... 3-5 محدودیت های پژوهش

Error! Bookmark not defined. ..... 4-5 پیشنهادات

Error! Bookmark not defined. ..... منابع:

فهرست جداول

عنوان	صفحه
جدول 3-1- آپگار نوزاد	35.....
جدول 4-1: سن بارداری در افراد هر دو گروه مورد مطالعه	41.....
جدول 4-2 : میانگین نمره درد مادران به تفکیک گروه های درمانی قبل از شروع مداخله	43.....
جدول 4-3: مقیاس عددی سنجش شدت درد 10 دقیقه بعد از شروع مداخله در گروههای درمانی	44.....
جدول 4-4 : مقیاس عددی سنجش شدت درد 30 دقیقه بعد از شروع مداخله در گروههای درمانی.....	45.....
جدول 4-5 : مقیاس عددی سنجش شدت درد 60 دقیقه بعد از شروع مداخله در گروههای درمانی	45.....
جدول 4-6 : تعداد انقباض های رحمی در گروههای درمانی.....	46.....
جدول 4-7 : طول انقباض های رحمی در گروههای درمانی (ثانیه)	47.....
جدول 4-8 : فاصله انقباض های رحمی در گروههای درمانی (ثانیه)	47.....
جدول 4-9: فراوانی عوارض دارویی در افراد دو گروه مورد مطالعه	48.....
جدول 4-10- مقایسه نمره آپگار نوزادان در گروه های درمانی در دقایق 1 و 5	49.....
جدول 4-11: تعداد ضربان قلب جنین در دو گروه درمانی	50.....
جدول 4-12: تغییرات علایم حیاتی مادر قبل و بعد از استفاده از دارو در گروه های درمانی	51.....

فهرست نمودارها

عنوان	صفحه
نمره ۴-۱: پراکندگی سنی بیماران به تفکیک گروه های مورد بررسی بر اساس سال	40.....
نمره ۴-۲: فراوانی مادران به تفکیک سطح تحصیلات	42.....

فهرست علایم اختصاری

VAS: Visual Analog score

FHR: Fetal heart rate

مقایسه ای اثر بخشی پاراستامول و پتیدین در کاهش درد زایمان در زنان مراجعه کننده به بیمارستان علوی اردبیل

چکیده

سابقه و هدف: استفاده از داروهای کاهش درد هنگام زایمان در حال حاضر بخشی از مراقبت‌های استاندارد در بسیاری از کشورها در سراسر جهان است. انتخاب‌های متعددی در دوران زایمان در مورد گزینه‌های در دسترس برای تسکین درد وجود دارد و هر روش خطرات و منافع خاص خود را در خصوص کارایی و در دسترس بودن آن به همراه دارد. این مطالعه با هدف مقایسه اثر بخشی پاراستامول و پتیدین بر درد زایمان و عوارض آنها در زنان مراجعه کننده به بیمارستان علوی اردبیل در سال 1396 انجام گرفت.

مواد و روش‌ها: در این کارآزمایی بالینی، 100 خانم باردار با زایمان طبیعی وارد مطالعه شدند. افراد به صورت تصادفی در دو گروه با استفاده از پاراستامول و پتیدین تقسیم شدند. شدت درد زایمان و نتایج زایمان با استفاده از پرسشنامه جمع آوری شد..

یافته‌ها: بین میانگین نمره درد در گروه‌های پاراستامول و پتیدین در 30 دقیقه پس از مداخله اختلاف معنی داری وجود داشت اما تفاوت شدت درد در دو گروه قبل از مداخله و 10 و 60 دقیقه بعد از مداخله وجود نداشت. اختلاف معنی داری در مدت زمان و فاصله انقباضات رحم، عوارض نوزادان، نمره آپگار در دقیقه اول و اثرات جانبی داروهای مورد بررسی در دو گروه مورد مطالعه مشاهده نشد. بین میانگین نمره آپگار دقیقه پنجم و فشار سیستولیک مادر پس از مداخله و تعداد تنفس مادر بعد از مداخله اختلاف معنی داری بین دو گروه وجود داشت.

نتیجه گیری: استفاده پاراستامول در مقایسه با استفاده از پتیدین به دلیل ایجاد بی دردی مطلوب‌تر در حین زایمان توصیه می‌گردد.

کلمات کلیدی: پاراستامول – پتیدین – درد زایمان